

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se pri-
mesc. — Manuscrise nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nur. Augenthal & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körút).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

(Număr de Duminică 23.)

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-ii colectorii.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 c., pe trei
luni 6 corons. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 128. — Anul LXIV.

Brașov, Duminică 10 (23) Iunie.

1901.

Acțiune maghiară antigermană.

Nu de mult făcuse mare svon o carte scrisă de publicistul frances Chéradam, prin care se făcea propagandă pentru-ca monarhia noastră să se alăture la Franca și Rusia, susținându-se, că numai așa poate scăpa din ghiarele Germanii, care cu pangermanismul ei amenință a o cutopti. Acest Chéradam a umblat și pe la Petersburg ca să stăruie pentru acest plan.

Se mira lumea, de unde și-a luat publicistul frances curajul de a se face astfel avocatul Austro-Ungariei. Dér abia au trecut câte-va luni și étă iese la ivelă, că sunt chiar patrioții unguři de sémă, cari nutresc cam aceleași planuri contrare triplei alianțe.

Inainte cu câte-va zile a apărut în Paris în limba francesă și germană o broșură scrisă de faimosul Dr. Iulius Rimler, tost secretar de curte la ministeriul de esterne austro-ungar, care face nisce destăinuirii interesante asupra acțiunii întreprinsă de el, diplomatul maghiar, dimpreună cu Gabriel Ugron deputat și șef al unei fracțiuni independiste din dietă și cu Dr. Miloș Stefanovic, conducătorul Slavilor din Ungaria, pentru ca cu ajutorul moral și material al Franciei să căștigate opiniunea publică a Ungariei în favoarea alianței franceso-ruso-austro-ungare.

Câte-va telegrame sosite dela Paris vorbeau pe scurt de acesta acțiune planuită. Ugron însă s'a grăbit a declara, că el n'a avut nici un fel de relațiune intimă cu Rimler. Acum acesta iese cu destăinuirile și publică și o scrisore a lui Ugron către ministerul de esterne frances Delcassé, care infățișează lucrul altfel decum afirmă Ugron.

In acesta scrisore datată din Octomvrie 1899 Ugron recunoșce pe Rimler ca mandatar al său, vorbesce de triumful cauzei comune — adecă realizarea alianței cu Franca

și cu Rusia — și presentă ministru-lui frances nisce propunerii în scris politico-economice, cari să facă posibile acest triumf.

Și ce-i propuse Ugron cu Rimler? Intăi cerură să li-se pună la dispozițiă de către guvernul frances suma rotundă de un milion de franci, ca să organizeze partida în vederea viitoarelor alegerii dietale, să înființeze mai multe foi antigermane și să aibă cu ce să pörte cheltuelile, dișe „constituționale“, ale campaniei electorale. Mai departe cerură ca guvernul frances să stăruie cu totă influința sa pe lângă Papa dela Roma, care nu-i prietin al triplei alianțe, să sprijinască organizarea unei partide franceso-și ruso-file în Ungaria

Ei mai asigură pe d-l Delcassé, că Gabriel Ugron e pentru pacificarea cinstită a Slavilor din Ungaria și pentru absoluta respectare a legii naționalităților; așteptă deci ca guvernul frances prin foile sale inspirate să stăruie pentru împăcarea Maghiarilor și Slavilor în Ungaria. In fine cerură, ca guvernul frances să ia inițiativa de a se înființa o bancă puternică franco-ungară în Budapesta, care se bată toate institutetele de bani germane, ce tind numai a exploata și a sërăci Ungari.

In Ianuarie 1900 Ugron și Rimler au avut o convorbire cu ministru de esterne Delcassé, care i-a primit bine și le-a pus în vedere împlinirea dorințelor lor. Ugron a alergat atunci la Paris dela Odorheiu se cuiesc. De-odată însă Delcassé întorce foia și nu mai vré să scie de nimic, ér Rimler se plânge acum în broșura sa contra lui, care, dișe, n'a ținut sémă de interesele Franciei și n'a iscălit tratatul de alianță cu Ugron și soții.

Aceste destăinuirii vor face senzațiă în Germania. Și lumea e cu drept curiosă a vedé, cum se va sci apéra Ugron în fața împărtășirilor lui Rimler. Germanii vor fi surprinși,

vedënd că cu totă prietinia grosă cu Ungurii, pe cari li resfață cu lingușirile lor, totuși se găsesc deputați de frunte și șefi de partid maghiari, cari coc astfel de planuri ostile alianței cu Germania.

Cele mai multe foi maghiare dișe, că atitudinea lui Ugron contra triplei alianțe in sine încă nu e agitare antipatriotică; nu pot însă a-proba mijlocele, de care a umblat a-se folosi, de aceea nici nu cred, că pot fi adevărate afirmările lui Rimler.

„Pesti Naplo“ face semnificativa observare, că „numai bărbații politici ai unei națiuni asuprite, despoiate de drepturile și de libertatea sa pot căuta, în interesul patriei lor, o astfel de alianță, de care povestesc Rimler!“

Revista politică.

La începutul săptămânei *dietă ungară* a luat în desbatere proiectul de lege despre *simplificarea administrației*. Proiectul acesta, care e un fel de introducere a reformei administrației, ar avé — dișe-se — de scop să delăture greutățile administrației de până acum, care — precum a recunoscut însuși raportorul lui în dietă — e greoie, încurcată, fără nici un sistem și păgubitoare interesului poporului. Opoziția, prin vorbitorii ei, a combătut viu acest proiect pe tema, că guvernului i-se dă o putere și mai mare și o ingerință directă asupra afacerilor administrative comunale și comitatense, că se atacă autonomia comitatelor. Mai ales o dispozițiă a proiectului a fost combătută, așa numitul „mandat de pedepsire“, în virtutea căruia cineva pöte fi pus la pedepsă, fără de a fi ascultat, decă în timp de 15 zile nu va cere pertractare séu nu va face recurs. S'au mai plâns cei din opozițiă, că prin proiectul din cestiune afaceri de mare însemnătate se reguléză prin ordonanțe. Vor fi 25—30 de ordonanțe,

cari vor strătăia administrațiă întrégă. A răspuns la toate acestea acuse și plângerii ministru-președinte Szell, luând în apărare proiectul și declarând, că proiectul din desbatere este numai un fel de pregătire a marei reforme administrative.

Ministru-președinte Szell, ca ministru de interne, a presentat în ședința de Sâmbăta trecută un alt proiect de lege, acesta privitor la *agendele casselor și ale contabilității comitatense*. Prin acest proiect agendele casselor se iau dela comitate și se predau perceptoratelor, ér contabilitatea asupra lor se va purta la direcțiunile financiare. Scopul acestei reforme ar fi, de a se pune capăt administrării neesacte de până acum a fondurilor și mai ales a banilor orfanilor depuși la comitate. Se mai țintesce tot-odată la împiedecarea defraudărilor. Acest proiect nu se va desbate însă, decă pe la începutul lui Septemvrie an. curent.

— Sesiunea de față a dietei va dura până pe la *finea lui Iunie*, adecă până Vinerea viitoare. Până atunci se crede că se vor resolve toate afacerile, cari trebuie să fiă desbătute înainte de vacanțele de vară.

Majestatea Sa monarhul s'a reîntors zilele acestea din Boemia în Viena. Inainte însă de-a părăsi Boemia, a adresat locțiitorului Coudenhove o scrisore autografă, în care își exprimă bucuria, mulțumirea și recunoscința, pentru primirea, ce-i s'a făcut de poporațiunea regatului boem fără deosebire de naționalitate. Cea mai viuă dorință a Majestății Sale este, ca *pacea să domnască* pe viitor între naționalitățile Boemiei, căci pacea națională este „chezășia cea mai sigură a unei statornice înfloriri“. Foile cehice spun, că inainte de-a părăsi Praga monarhul a diș cătră primurul Srb, că s'a simțit förte bine în Praga, și se bucură, că nu peste mult va visita éráșii acest oraș.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Du-te....

N'am cerut să viu în lume,
Nici să plec din ea nu cer;
Ce-are dér cu mine sörtea
De-mi dă hainele-i de fier?...

Feciore, umbră sfântă
Legănată de zefir,
Chipul têu mă inspăimântă
De departe de te-admir...

Prin mijirea de pleópe
Te zăresc de-atâtea-orii...
Nu veni de mine-aprópe,
C'ai puté să mă omorí,

Nu voesc să-ți diș pe nume,
Nici la tine să mă 'nchin!..
— Te doresc atăți în lume
Du-te... du-le lor senin!...

Veturio.

*În diș cucului să tacă,
El se urcă sus pe cracă
Și tot cântă de mē sévá...
Vers. pop.*

Era o séră mohorită de tómnă. Intr'o casă din colțul unei uliți o femeia obosită stetea pe gânduri. Nu era bētrână, dér necazurile îi increțiseră fruntea și în ochii ei frumoși alt-dată, își făcuse cuib durerea.

Sub icóna prea sfintei Fecióre ardea candela liniștită și împraștia prin totă casa un aer de biserică. Stropi de plóie isbiau ne'ncetat în ferestrele mitite și sgomotul lor ți-aducea pustiul în suflet. Era o liniște, care te infiora, întreruptă din când în când de trosnetul vréscurilor, ce ardeau nepăsătoare pe vatră...

Maria sta ca inlemnită pe un scăunel cu cotul rēzimat pe masa de brad, pe care ardea o luminare de séu. Cu ochii perduți în vālvătaea

focului, cu sufletul încărcat de durere, femeia asta, care fusese odată fericită, se lăsa în voia gândurilor...

După cuprinsul de prin casă nu se vedea a fi sērăcă, și totuși starea ei, moștenirea dela părinți apucase spre povîrniș. Una era Maria Stanii mai acum câți-va ani! Vecinii o cinsteau și vorba ei avea trecere pe la cei mari. Primă-vara îi eșiau câte trei pluguri din curte, ér tómnă nu mai sfârșia cu căratul bucatelor de pe câmp. Curtea ei era ca un tērg și pe vremea lucrului ómenii să imbiau singuri să-i muncescă. Sciau toți cât e de cinstită Maria, când era vorba de plată și apoi unde mai pui, că aici mâncau ca la domni.

O iubia totă lumea pe vremea aceea și când era vorba de vre-o nuntă, tot-déuna Maria era rugată să împace lucrurile. Numai ce se pomenia cu câte-o femeie în casă:

„Lele Mario, fă bunătate și du-te d-ta..., uite, nu ne prea înțe-

legem cu zestrea și feciorul nu vré, ér fata mea bat'o, norocu, se topesce după el...“

Nu treceau două zile și se făcea înțelegerea.

Avea lipici la vorbă Maria și cu graiul ei dulce și aședat era în stare să-ți scótă și punga din chimir, necum o învoială.

Și se făcea nunta.

Așa era Maria Stanii pe vremuri.

Acum însă casa ei era ocolită, vecinii să uitau la ea cu spaimă și de câte-orii, vedënd tote astea, își ineca durerea plângënd. N'avea pe nimeni cui să i-se jeluască, părinții ei durmeau la biserică de sub deal și la străini nu s'ar fi dus odată cu capu. De unde să-ți înțelégă străinul durerea, și-apoi scia ea, că nu-i frumos să scie lumea ce-i în casa omului. Și tăcea și suferea.

Și cum stetea în fața focului ce pâlpaia în vatră, gândurile-i rēțăceau

Ce se petrece în Balcani? — Etă o întrebare, ce mulți și-o pun și care de-un timp încoco e viu discutată în presa europeană. Circulă mulțime de sciri alarmante despre mișcări serioase, despre mari pregătiri pentru evenimentele, ce au să urmeze. Pe lângă *cestiunea macedoneană*, care a devenit ađi principală, mai sunt și alte cestiuni și lucruri, ce agită spiritele, le țin în continuă încordare și fac, ca lumea să credă tot mai mult, că suntem în ajunul unor schimbări însemnate.

Sunt câte-va zile numai de când, pe baza unei telegrame din Petersburg, foile mari vesteau, că este în ajun *încheierea unei alianțe între Bulgaria, Serbia și Muntenegru*. Cu scirea acosta se pune în legătură svonul nu neîntemeiat, că principii Bulgariei și Muntenegrului și regele Serbiei vor călători pe la finea verii la Petersburg, unde vor fi primiți de Țarul Nicolae și unde se va încheia alianța. Scirea acosta se părea la început luată din vânt, mai ales că o publicase o fôie englesă, și se scie, că Angliei îi place a alarma lumea cu faime despre pericolul balcanic. N'au trecut însă nici 3—4 zile și etă că o telegramă din Belgrad ridică puțin vëlul de pe tainele diplomației rusesci. Se telegrafiază adevăd din capitala sêrbescă, că Regele *Alexandru* și Regina *Draga* și-au esprimat înainte cu o lună dorința de a visita curtea rusescă. Țarul a primit cu bunăvoință planul acesta și agentul diplomatic sêrbesc din Petersburg a trimis curții sêrbesci avissul, că *Țarul va saluta cu bucurie pe Regele și Regina Serbiei ca oșpeți sêi*. Se dice, că scopul acestei călătorii este, ca suveranii sêrbi să mulțumescă Țarului, că la căsătoria lor li-a fost naș. Dêr pe lângă acosta se mai afirmă chiar în Belgrad, că călătoria părechii regale rusesci are o mare însemnătate politică.

Intr'aceea sosesc din Sofia scirea, că fôia bulgară „*Vecerna Posta*“ publică o telegramă din Petersburg, după care marele duce *Alexandru Mihailovici* va merge pe vaporul rusesc „*Rastislav*“ la Burgas, ca să facă o vizită principelui *Ferdinand*.

Fôia „*Preporec*“, organul ministrului-președinte bulgar *Karavelov* confirmă scirea acosta, dicând, că marele duce rusesc va sosi în Sofia pe la mijlocul lui Iulie. În cercurile politice din capitala bulgară visita acosta se consideră, ca un răspuns la întâlnirea Regilor Carol și George în Abbazia. — Nu cum-va are să fiă ceva mai mult: o pregătire a sitei, ce o va face principele *Ferdinand* la Petersburg, ba pôte chiar

pregătirea amintitei alianțe balcanice?

Pe când se petrec acestea în sferele înalte diplomatice, *Bulgarii lui Sarafoff* aranjază mari demonstrațiuni de stradă. Dumineca trecută s'a ținut în Sofia un mare meeting, la care au participat cam opt mii de ômeni. S'au ținut vorbiri ațîțătoare în contra guvernului, apoi în contra Românilor. După-ce mulțimea a votat o moțiune prin care guvernul e acusat de trădare, a plecat în procesiune pe strade și oprindu-se dinaintea casei în care *Sarafoff* e pus la rēcôre, a cerut să fiă liberat. Agitatorii bulgarî au prins, se vede, êrăși curagiū. Cum se nu prindă, când ambasadorul rusesc din Constantinopol începe să se amestece și el în afacerea Bulgarilor condamnați și cere dela Turcia să fiă cu cruțare față de cei condamnați și arestați, ba pe unii din ei sêi și libereze. Curagiul revoluționarilor macedonenî îl mai măresce și faptul, că marele ambasador engles din Constantinopol *O'Connor* pretinde dela Turcia introducerea reformelor în Macedonia, și în privința acosta a imănat Sultanului o scrisore autografă a regelui *Eduard VII*.

Etă așa dêr, cum în tôte părțile se vêd semne, că în Peninsula-balcanică se pregătesc lucruri serioase.

*

Lumea se miră și se crucește de bărbăția și curagiul cu care *Burii* se luptă pentru cauza lor. Se vorbia mai dêunăđi de pace, dêr pacea, dorită ađi pôte mai mult de Englesi decât de Burii, are plumb la picior, nu pôte înainta și s'a oprit êrăși în fața hotărîrii neînfrante a luptătorilor transvaalienî de a-și jertfi și ultima picătură de sânge pentru libertatea și neatêrnarea patriei lor. Călătoria dômnei *Botha* în Europa n'a avut rezultatul, care se aștepta. Pe când soția eroicului beliduce burbătea drumurile Europei, în Transvaal. Oranje și în colonia Capului, *Burii* scărmanau cumplit pe Englesi, secerând una după alta victorii strălucite *La Hartbeesfontein*, apoi între *Lindley* și *Reitz*, lângă *Middleburg* și în alte ținuturi, *Burii* au eșit pretutindeni biruitori asupra Englesilor, cari au pierdut ômeni, tunuri, munițiuni și provisiuni, mulți dintre ei au fost prinși, desbrăcați de haine, desarmați și apoi êrăși liberați.

În urma acestor sciri nefavorabile pentru cauza nedrêptă și neumană, ce servește Anglia, speranțele de pace încep să dispară êrăși, ba se dice, că guvernul engles are de gâd să trimită în Africa-sudică trupe noue.

În 19 Iunie n. s'a ținut în Londra un mare meeting al amicilor păcii, la care au participat mai multe mii de ômeni. Pe lângă tôte opoziția ce s'a desfășurat din partea „imperialiștilor“, meetingul a votat o moțiune, care cere, ca guvernul să fiă provocat de a sista inimicițiile în Africa sudică și de a da republicelor bure independența.

Lege despre colonisări. Ministrul ungueresc de agricultură *Paranyi* a pregătit un proiect de lege despre colonisări. Acest proiect se va desbata însă numai în proximitatea ciclului dietal. De-odată cu intrarea în valoare de lege a acestui proiect, se va începe în tôte țera marea acțiune de colonizare. Ca ce se urmărește cu acosta colonizare, scim prea bine.

FZM. Baron Beck la Sinaia.

Despre primirea, ce a avut-o Esc. sa baron Beck dimpreună cu ofiterii de stat major-gen. atașati lui la curtea din Sinaia, ni-se comunică următoarele:

Oșpeții militari austro-ungari au ajuns în Sinaia la 11 ore dimineța. Primirea lor la gară a fost curat militară. Baron Beck cu suita sa a fost întâmpinat de generalul *Varthiadi*, șeful casei militare a Maj. Sale Regelui, de marchizul *Pallavicini* ambasadorul austro-ungar la București, de atașatul militar al legațiunii austro-ungare *Otto Raack*; de majorul *Dumitrescu* adjutant al Regelui și de majorul *Simionescu* comandant al batalionului 7 de vênători. Generalul Beck a strins mâna generalului *Varthiadi*, cu care dimpreună s'a urcat într'o trăsură a curții trasă de doi cai; o parte din ofiterii superiori ai suitei au luat loc în marelă „breack“ (trăsură construită asemenea omnibusurilor), care a fost condus de postilion îmbrăcați în costum național. Ceilalți ofiteri s'au urcat în 20 de strășuri, ce-i așteptau. Trăsura curții și „breack“-ul au mers la castel, êr celelalte trășuri s'au îndreptat la hotelul „*Ungarth*“. La castelul *Peleş M. Sa. Regele* a strins mâna oșpelui sêu și l'a prezentat apoi, dimpreună cu ofiterii superiori, cari îl însoțeau, Reginei, Principelui *Ferdinand*, Principesei *Maria* și celorlalte persoane prezente, între cari se aflau ministrul de rășboi ad interim *Dim. Sturdza* și generalul de corp *Comăneanu*. La amiađi ofiterii din suită, cari au desoins în hotelul „*Ungarth*“, au fost toți invitați la dejunul ce avu loc la ora 1 în marea sală de măncaare a castelului *Peleş*. Dejunul a durat până la 3 ore, musica regimentului 1 de geniu a cântat în tot timpul dejunului în curtea castelului. Au luat parte la dejun Regele și Regina, Principese și Principesa, baron Beck cu cei 34 ofiteri ai suitei sale, *D. Sturdza*, *Filipescu* marele mareșal al curții, gen. *Varthiadi*, marchizul *D. Pallavicini*, gen. *Comăneanu*

etc. dimpreună cu damele de onore și mica principesă *Maria*.

La finea dejunului *M. Sa Regele* a ridicat un toast în onorea *M. Sale imperialului Francisc Iosif* și a familiei imperiale. FZM. baron Beck a răspuns printr'un toast în onorea Regelui, a Reginei și a familiei regale. Imediat după dejun Regele, Principii moștenitori și toți invitații s'au dus la pavilionul numit „cuibul principesii“, unde s'a servit cesiul și au fost fotografiate mai multe grupuri. Ceva mai târziu invitații s'au dus la „*Foișor*“, castelul părechii principiere moștenitoare, unde părechia princiară și-a luat rămas bun dela baron Beck și suita sa.

Timpul fiind prea înaintat pentru reîntôrcere la Brașov, ofiterii austriaci n'au mai putut asista la esercițiile batalionului de vênători. Br. Beck și-a luat rămas bun dela *M. Sa Regele*, care i-a strins mâna cu cordialitate.

La gară Beck și suita sa au fost însoțiți de generalul *Varthiadi* și de adjutantul Regelui, major *Georgescu*, și au plecat la 6 ore 10 m. sêra c'un tren special la Brașov.

SCIRILE DILEI.

— 9 (22) Iunie.

Escel. Sa FZM. br. Beck, șeful statului major gen., dimpreună cu 34 ofiteri din statul major-general al armatei noastre comune, cari îl însoțeso în inspecțiunea sa ce o face în Ardeal, au sosit Marți sêra la Brașov. Miercuri au fost la Bran, unde au inspectat pasul, Joi au făcut o excursiune la Sinaia, de unde s'au întors în acea-și Ți, êr Vineri dimineța s'au urcat pe Têmpa. Oșpeții militari au fost însoțiți de primarul *Himesch* și de senatorii magistratuali *Litsken* și *Boyer*, de căpitanul orașului *Farkas* și de protonotarul comitatens *Iekelius*. În vârful Têmpii aștepta musica militară. La 11 ore ofiterii s'au întors în oraș și s'au fotografiat în frunte cu br. Beck, êr cu trenul de după amiađi au plecat la Sibiu.

Studentii români la Atena. Am arătat, că la Atena s'a constituit un comitet, care se ocupă cu organizarea primirii studenților români, cari sub conducerea neobositului profesor *Gr. Tocilescu*, vor merge în Septemvre viitor la Atena. Etă persoanele cari compun acel comitet: *Const. Rados*, conservatorul muzeului istoric, profesor la școla normală din Atena, președinte, *d. D. Saripolos*, profesor de drept constituțional, *Filadelfi*, profesor de arheologie, consilier comunal, *Diovmotis*, profesor de drept roman, *Axelou*, arhitectul institutului arheologic, *Xantopolides*, secretarul Universității, *Athenogenis*, doctor în drept, *Katzimbalis*, directorul societății vailwayelor provinciale, *Karavia*, avocat la Curtea de apel, *Vizandinos*, inspectorul atichităților și *Negroponis*, secretar la ministrul de finanțe. Se fac mari pregătiri

departe... cu ani înainte, când l'a cunoscut întâi pe Iosif.

De copii se cunoscseau și s'aveau dragi. Îi treceau tôte clipele fericite pe dinainte ca nisce scânteii vesele într'o nôpte întunecată. A fost o iubire nebună, o iubire în care îl vedea pe Iosif ca pe Dumneđu. Cine-ar fi cređut, că voinicul cu ochii negrii, care i-a turnat atâta fericire în suflet, sê-i aducă atâta jale în viitor?...

Un oftat adênc eșit din fundul sufletului intrerupse liniștea asta de cimitir din odaie și *Maria* se ridică de pe scăunel și rămase locului în picior, perdută în lumile senine de altă-dată. Își duse apoi mâinile la frunte și cum stetea înaltă, cu fruntea ridicată, umbra ei pe pêretele din fața candelii își dădea florî de grôză. Ochiul din pierđuți ce erau adineaori, sê întunecară de-odată și un gâd negru îi veni, un gâd, care o făc să se cutremure din cap

până 'n picior. În jurul ei vedea numai întunec pustiu... și stropii cari isbiau necontent ferestra îi păreau nisce lovituri venite dintr'un fund de grôpă.

Își roti privirea prin casă. Nimic nu mai era din ce a fost odată. Câte-va icône îi mai rămăsese atâr-nate pe pârêți, o masă, nisce scaune, o ladă, lada ei de mirêsă, un pat... în sfîrșit prin tôte colțurile mirosea a sêrăciă, a ruină.

În curte nu mai erau uneltele de gospodar cu rost, plugurile nu mai steteau sub șopron, nici care nu mai erau, șura era pustie și când intrai în curte, părea că te apropii de-o casă pustie. Ruina, ruina asta o făcea s'amețescă și blăstemele i-se jucau pe buzele-i albe ca varul.

Fără se scie, se duse la vatră și scormoni focul, dór își va alunga gâdul de adineaori, care o chinuia. Dêr în zadar. Nu mai era *Maria*,

ochii ei te înfiorau, sufletul ei era altul, suflet învêluit de întuneric.

Trecuse de mieđu noptii. Nici câinii nu mai lătrau și nici o lumină nu mai licăria pe la ferestre. Focul se stinsese în vatră, candela pâlpaia a lene și stropii de plôie isbiau ferestra tot așa de pustiu ca înainte.

Liniștea asta o înfiora pe *Maria* și ridicând ochii spre *Maica Domnului* își făc cruce.

De-afară, din mijlocul întunericii, ajunse până la urechile *Mariei* un cântec fără rost, intrerupt din când în când de bâlbațuri neînțelese:

Am un leu și vreau sê-l beu
Da nici ăla nu-i al meu...

Peste câte-va minute Iosif intră în casă impletcindu-se. Hainele lui erau pline de noroi. Fața nu-i mai era omenescă.

Fără să dică nici o vorbă, se trânti pe pat. *Maria*, în mijlocul casei

se uită la el cu ochii unui nebun. Ar fi plâns de-ar fi mai avut lacrimi, ar fi oftat, decât ar fi mai avut putere. Omul acesta, care era în fața ei, o dusesse la ruină. Beția își făcuse jocul și-i dêrimase tôte speranțele bieteii femei.

Erau doi ani de când Iosif începuse să ducă din casă. Ađi cutare lucru, mâne cutare și rënd pe rënd se duseră tôte. Până și cingătorea de argint și salba de galbeni se vându-se bărbatul sêu la cărciumă.

De ce nu s'a despărțit? Ei, s'adus ea pe la advocați, dêr ce puse să facă, când tôte așerea era pusă pe numele lui.

Maria, după-ce se uită zăpăcită câte-va timp, se apropie de pat și încet, cu frică încercă sê-i tragă cîșmele celui ce a nenorocit-o. Iosif se deșteptă și ceru beutură:

— „În pivniță... butoiășul...“
gână el cu balele la gară.

Atena în scopul unei găzduiri cât mai bune a excursioniștilor români. Două din persoanele ce fac parte din comitet, d-rii Rados și Filadelfi, sunt binecunoscuți multor foști studenți Români, căci au făcut parte din delegația studenților elini la congresul studențesc din Giurgiu din anul 1891. Zărele grecești publică articole entuziaste îndemnând pe cetățenii la lucru, pentru ca ospitalitatea grecească să fie la înălțime. Cercetarea la Atena va ține vro 25—30 de zile.

Reuniunea română de gimnastică și de cântări din loc va da — precum se știe — în 14 (27) Iunie a. c. un concert în sala cea mare a Redutei orașenești. Cu această ocazie corul va reprezenta poezia dragălașă a lui R. Schumann: „*Povestea Rosei*“, scrisă de M. Horn. Traducerea poeziei în românește a făcut-o cu mult succes d-l Andrei Bârseanu. Pentru concert Reuniunea a câștigat și binevoitorul concurs ca solistă al d-șorei Hilda Paul (soprau), și din corul Reuniunii încă vor coopera soliștii cunoscuți deja publicului: d-na M. G. Dima, d-l Vas. Popovici, D-l Dr. V. Saftu și alții. — Textul piesei, tradusă în românește de d-l Andrei Bârseanu, se poate procura cu 40 bani de la cassariul de-odată cu biletele. E recomandabil a-se ceta înainte dragălașul text, pentru-ca cu atât mai bine se va înțelesă măestra operă.

În amintirea lui Candrea. Duminecă, în 9 Iunie n., s'a făcut în Graz desvelirea monumentului lui G. Candrea, fost profesor și redactor la ziarul „Dreptatea“ din Timișoara. La serbarea aceasta a fost reprezentată tinerimea română de la universitățile din Clușii, Budapesta, Cernăuți, Viena, Leoben, Zürich, München și Lipsca. Desvelirea monumentului, opera sculptorului Băăcescu, a fost precedată de un serviciu divin oficiat în biserica parohiei St. Leonhardt prin părintele Dr. V. Lucaciu. Cântările bisericesti le-a executat corul tinerimei. Terminându-se liturgia, s'a celebrat un parastas, după care întreg publicul, în frunte cu preotul Lucaciu, cu sora regretatului, d-nya David născută Candrea, d-na Mathei și fiica sa, s'au dus în cimitirul din apropiere, unde s'a făcut desvelirea monumentului.

În cimitir la mormânt s'a executat o cântare funebră ocazională, s'au așezat cununile aduse de tinerime, după-care părintele Dr. V. Lucaciu a ținut, în fața monumentului, discursul comemorativ, arătând activitatea răposatului Candrea, unul din colaboratorii la „Replica“ junimei noastre, care au fost atât de mult prigoniți, și încheiă ațucând omagii amintirii lui G. Candrea. Urmări discursurile d-lor: V. Popovici, care vorbi în numele tinerimei din Graz, Gr. Barbul în numele „României June“ din Viena, Giurgiu din Clușii și a d-nei Mathei din Graz. După terminarea ceremonialului s'a dat o masă comună în sala hotelului „Florian“, la care au participat și delegații studențimii compatriote din Graz: sași, sârbi și sloveni.

La orele 6 $\frac{1}{2}$ s'era s'a ținut o *ședință festivă*, deschisă de d-l Eugen Tarangul. Tinerul Novacovici a ținut o disertațiune despre „Idealul național și G. Candrea“; s'a citit o odă ocazională de G. Voda Basarab dedicată amintirii lui Candrea. În fine s'au citit multe telegrame dela diferite societăți studențesci și private. S'era la 6 $\frac{1}{2}$ a fost cină comună.

Adunări. Pe ziua de 1 Iulie n. c. este convocată la *Cuceu* adunarea gen. a Asociațiunii desp. XVI s'elăgean-chioran; tot atunci se va ține acolo și adunarea gen. a Reuniunii femeilor române s'elăgene.

— „Reuniunea învățătorilor români“ ort. din protopopiatele aradane I—VII, își va ține a II-a conferență din anul adm. c. în 13/25 Iunie în comuna Tornia.

— Despărțământul Asociațiunii „Bocșa“ își va ține adunarea generală în 30 Iunie st. n. în *Reșița montană*.

— Despărțământul „Beiuș“ al Asociațiunii este convocat pe ziua de 27 Iunie n. în Beiușii.

Înmormântarea preotului Ioan Craiovanu. Din *Hălchiu* ni-se scrie: În 24 Mai st. v., s'a făcut înmormântarea veteranului și vrednicului preot al Hălchiului Ioan I. Craiovanu. Vrednică a fost festivitatea înmormântării de trecut plin de fapte creștinesci al acestui preot. Încă mai înainte de a-se începe prohodul, ulița întregă era ocupată de jaluicii credincioși ai păstorului decedat. Prohodul a fost săvârșit de 15 presbiteri în frunte cu venerabilul protopop al tractului Brașov, Ioan Petric și P. O. D-n protopop Vasile Voinea. Cântările funebre le-au executat 14 învățători din comunele din jur. Culmea prohodului a format-o predica protopopului I. Petric. Au participat la solemnitatea funebră și ambii presbiteri sași din Hălchiu, reprezentanța primăriei comunale, comitetul comunal și parohial, precum și aproape toate familiile fruntașe săvesci. Prohodirea mortului s'a sfârșit abia la 6 $\frac{1}{2}$ d. a., când sicriul cu rămășițele pământești ale bunului și neuitatului părinte, au fost coborâte în mormânt. — *Id.*

Deputați la universitatea săsescă. Cătim în „Banul Econom“ din Orăștie: Pentru universitatea săsescă au fost luni în săptămâna asta alegerile de deputați pe un non period de 3 ani. La Orăștie (orașul dă singur deputat) a fost ales primarul orașenesc Fr. Acker. Candidatul clubului săsesc fusese preotul Dr. Amlacher din Romos. Minoritatea clubului fusese candidând pe d-l Acker și sprijinit de Unguri, a scos ales pe acesta. Comunele din jurul Orăștiei, care au aparținut fondului Regiu, dau și ele un deputat, având a efectui alegerea în Romos. În ziua alegerii s'au adunat vro 120 alegători în Romos, și fiind doi candidați: fostul deputat Laurian Beroian și d-l Danil David, senator orașenesc în Orăștie, au participat la votare 105 voturi, din care Danil David a intrunit 69, și Laurian Ber-

oian 36, declarându-se astfel ales deputat pentru noul period de 3 ani d-l David.

Armatele triplei și dublei alianțe. Asupra forțelor militare, ce stau la îndemâna triplei și dublei alianțe, adică *Austro-Ungaria, Germania și Italia* față de *Francia și Rusia*, există următorul raport: *Austro-Ungaria* numără 14,394 ofițeri, 284,654 soldați, 57,596 cai, 1,048 tunuri și 255 furgoue. Honveții din Ungaria au 2298 ofițeri, 24596 soldați și 3754 cai. În monarhia intrăgă decise sunt 18547 ofițeri, 334842 soldați, 62733 cai, 1048 tunuri și 255 furgoue. *Rusia* are 42,000 ofițeri, 1,073,000 soldați. *Germania* 23,850 ofițeri și 571,692 soldați, 102,962 cai și 3034 tunuri. *Francia* 28998 ofițeri, 561521 soldați, 130705 cai. *Italia* 10916 ofițeri, 234.481 soldați 34633 cai. Tripla alianță dispune așa-dér de 53333 ofițeri 1.141,015. *Rusia* și *Francia* de 70998 ofițeri și de 1,634.521 soldați. Contingentul acesta e, firește, în timp de pace.

Nouele acțiuni ale Băncii Naționale. Marți între orele 10 și 4, s'a făcut, scrie „V. Naț.“, subscrierea publică pentru nouele acțiuni ale Băncii Naționale a României. Erau oferite pentru subscriere 394 acțiuni, neoptate de acționari. S'au prezentat la subscriere în București, la ghișetele băncii Naționale, 1583 persoane, care au subscris 2613 acțiuni. Aproape 50 din acești subscriitori au subscris pentru mai multe acțiuni. Numărul variază în 2 și 100 acțiuni. Ceilalți au subscris numai câte una. Academia Română a subscris pentru 40 acțiuni. În județe s'au subscris 186 acțiuni de 120 persoane.

Serbare școlară. Duminecă 10 Iunie, d. a. se va da în palatul Ateneului român din București o mare serbare școlară cu tombolă. Această serbare se da în folosul cantinelor școlare și pentru constituirea unui fond de ajutorarea copiilor săraci cu cărți și rechizite școlare. Serbarea este pusă sub patronajul d-nei Ana Spiru Haret. Artiștii Ion Brezeanu, Lucreția Brezeanu și Titu Gheorghiu vor da concursul lor. Cu această ocazie se vor cânta diferite bucăți de corul școlilor primare dirijat de d-l Juarez Movilla. Lucrurile împărțite la tombolă sunt de o frumusețe rară, lucrute de elevele și elevii școlilor.

Cum se grăbesc coccerea cireselor în Ungaria. În Budapesta și pe piețele altor orașe mai mari, apar în fie care an cam cu 14 zile mai de timpuriu, ca din alte părți ale țerei, cireșe din Kompacs (comitatul Baranya), pentru care cultivatorii capătă prețuri neobișnuit de mari, pentru-că aceste cireșe, pe lângă că au farmecul nouității, mai au și o aromă escelentă. Metoda întrebuițată spre acest sfârșit de locuitorii din Kompacs până acum a fost tănuțită, din cauze ușor de înțeles. Ea este următorea: Indată ce a picat flórea, se sapă tot pământul de sub coróna pomului la adâncime

cam de 20 centimetri. Se pune o pătură gróșă de 10 cm. de var de curând ars și peste acesta pământul sapat. La stingerea varului nu se întrebuițeză apă, ci ea se face prin umezela pământului. Cu prilejul stingerii se desvóltă o căldură deosebită, care grăbesce crescerea și coccerea cireselor, care asigură pentru locuitorii din Kompacs prețuri foarte mari. Această procedură este însă foarte crudă, pentru-că pomii astfel tractați curând după luarea ródelor pier. De aceea spre acest scop nu se întrebuițeză cireșii tineri, ci numai aceia, care din cauza bătrâneții și așa sunt aproape de perire.

La mănăstirea Tismana, în România, va începe în ziua de 1 Septembrie să funcționeze orfelinatul pentru elevi și eleve, în vîrstă de 3 până la 12 ani, cuprînd cursuri froebeliane (grădini de copii) și primare. Chiar din primul an vor fi trimiși la „orfelinatul Tismana“ un număr de 120 copii. La vîrsta de 12 ani, copiii care vor fi terminat cursurile la acest orfelinat, vor fi trimiși să și-le completeze la mănăstirea Cozia, unde se va înființa o școlă practică de agricultură și meserii.

Lăcnstele din Dobrogea, în urma măsurilor severe, ce s'au luat contra lor, sunt distruse cu desăvîrșire, astfel că nu au avut nici timpul de a lăsa oușle lor. La toamnă dér țarinele vor fi scăpate de acest flagel.

Esamen de violină. Ni-se comunică, că esamenul de violină al instructorilor în violină Iosif Halm și Carol Gombos, din cauza unor piedeci neprevădute, nu se va ține mâne, în 23, ci numai în 30 Iunie st. n. curent.

Săbii noue pentru cavaleriă. În timpul cel mai scurt se vor împărți cavaleriei austro-ungare un nou sistem de săbii pentru a-se face probe cu ele. Noua săbiă va fi acomodată pentru străpuns și lovit; latul acestei săbii, precum și mânerului, se deosebesc de cea de până acum, așa că e mai practică și mai ușoră cu 10—14 decagrami. Timpul de probă va dura o jumătate de an și după aceea se va hotărî sörtea noiei săbii.

O căsătorie romantică. Deunăđi s'era secretarul poliției din Atena, primi o vizită neașteptată. O păreche foarte nepotrivită, compusă din un tânăr student la drept și dintr'o elevă a pensionatului Tritten, în vîrstă abia de 13 ani, s'a prezentat în fața sa și i-au mărturisit, că se iubesc de mult, dér că părinții lor se opun la unirea lor. Astfel s'au hotărît amândoi a fugi și s'au refugiat la poliția, stărînd în ideia lor și declarând că doresc a-se căsători. Secretarul, vedînd stărînița tinerei eleve și aflîndu-se în fața unui fapt îndeplinit, le-a acordat peste nopte ospitalitate în localul poliției, izolându-i însă pe unul de celălalt. A doua zi dimineța, tatăl miresei fiind anunțat, s'a grăbit a merge la poliția, unde a declarat, că în fața acestei mari stărînițe a copilor, consimte la căsătorie. Căsătoria urma să se celebreze a doua zi la prefectura poliției, naș fiind secretarul poliției, după rugămintea tinerilor însurați. Așa se încheiă această idilă amoroasă.

Concert. Măne, Duminecă, în 23 Iunie n. muzica orașenescă va cânta la hotel „Pomul verde“, c'un program bogat, între ca i și piesele: „*Inimă română*“, vals de Ivanovici; *Fantasiă* din „*Cavaleriană rustică*“, de Mascagni etc. Inceputul la 8 ore s'era. Intrarea 60 bani.

Orfeu. La hotel „Pomul verde“ se vor continua de Marți începînd reprezentațiunile de orfeu. D-l Fregoli și-a angajat o nouă trupă de cântăreți și cântărețe, între care și o româncă. Trupa condusă de d-l Fregoli va da reprezentațiuni în fă-care s'era. Prețurile de intrare rămân cele de mai înainte.

— „Pentru Dumneđu, cine se m'ergă pe vremea asta în pivniță...“
— „Nu vréi să te duci... nu?... M'ă duc eu...“ Și se sculă și plecă împletcindu-se.

Maria nu mai pricepea nimic și rămase pironită pe-o ladă. De-odată tresări din tot corpul, par'că ar fi fost scuturată de friguri. Se frecă la frunte inspăimântată și-și făcu cruce.

Peste câte-va momente, luând lumina de pe masă, se duse în tindă și se coborî în pivniță. Iosif, căduse jos și horcăia cu fața la pământ.

Nebună, ne mai sciind ce face, voi să fugă, să strige pe cineva în ajutor. Pe treptele pivniței se împedecă de ceva. Era un topor. Tresări. O bucurie nebună îi strălucea în ochi, mânilor tremurau și gândul de care se inspăimântă adineaori îi părea acum ca venit din cer. Sprijini lumina de un lemn, ce era

trăntit jos și cu ochii de sânge se uită la cel cădut. Da, da el era acela, care-a ruinat-o, el era.

Ridică toporul cu amîndouă mânilor și când era să-l lase să cadă pe gătul aceluia ticălos, o putere nevădută o opri, toporul îi cădú din mîni și Maria fugi speriată în casă, cădú în fața icónei și începú să bolborosescă o rugăciune.

Plóia isbea ferestrele mai încet ca înainte. Liniște pustie... și prin nóptea négră cocoșii prevesteau surisul dimineții.

După cinci ani.

Maria, care avusese o față măritată într'un sat din apropierea Brașovului, se dusesse la ea. Aici se juca cu un nepoțel de trei ani, care par'că o făcea să mai uite de trecut.

Era o s'era de iernă de prin apropierea Crăciunului. Urla vîntul și trosniau copacii de ger. Zăpada era mare de nu puteai să-o mai r'ăsbești.

În casa fetei Mariei era cald, era bine, era veselie. De-odată se deschide ușa și-un om îmbrăcat în uniformă ómenilor dela spitalul de nebuni, întră în casă înghețat și tremurând cerea de mîncare.

Pe când mîncă, Maria cu ochii plini de lacrimi, îl întrebă:

— „De unde vii?..“
— „De acasă“ r'ăspunse el.
— „Dér cum ai nimerit aici!“
El privind prin casă r'ăspunse:
— „M'a îndreptat cineva. Dice că aici șede gineri-meu“.

— „Dér cum ai plecat de-acasă.“
— „Am plecat“..... și se sculă să plece.

Maria voi să-l opréscă. El însă plecă pe iernă aceea și nóptea fără să mai r'ăspundă la întrebările ce i-se făceau.

Ce s'o fi făcut?..

Așa ajunsese Iosif!..

Z. Bârsean.

Societatea pentru crearea unui fond de Teatru Român.

Comitetul Societății pentru crearea unui fond de Teatru Român a distribuit membrilor Societății următorul avis:

Brașov, 14 Iunie n. 1901.

Banii adunați prin societatea înființată acum 31 de ani cu scopul de a crea un fond, din care cu timpul să fie posibilă înființarea unui teatru național român, a ajuns deja la suma, din care — după părerea bărbaților competenți — se pot începe lucrările pregătitoare pentru întruparea idealului urmărit de acea societate. De un șir de ani opinia publică românească cu insistență cere aceste lucrări pregătitoare.

În cestiunea această § 21 din Statutele societății pentru crearea unui fond de teatru român sună așa: „Când fondul societății se va urca la o sumă, din care s'ar pute realiza înființarea teatrului național român, adunarea generală, convocată anume spre acest scop, va decide asupra acestei cestiuni”.

În vederea motivelor indicate mai sus, comitetul societății pentru crearea unui fond de teatru național român, în ședința sa din 12 Iunie n. a. c., a decis să pună în aplicare paragraful citat din Statutele societății. Astfel în adunarea generală, ce se va ține est-an la Șimleul-Silvaniei (Szilagy-Somlyó), în zilele de 1—3 August n., se va pune la ordinea zilei convocarea unei adunări generale cu scopul de a decide asupra înființării teatrului român.

Fiind cestiunea această de mare importanță, ne-am ținut datorii a Vă îndrepta și pe această cale atențiunea D-văstre asupra ei, rugându-vă tot-odată, ca să binevoiți a participa în persoană la adunarea generală dela Șimleu, pentru-ca să contribuiți cu sfatul și votul D-văstru la rezolvarea nărocă a înființării teatrului român. Dacă însă vi-ar fi imposibil să Vă prezentați în persoană la adunarea generală amintită și totuși ați dori, ca părerea D-văstre în această mare cestiune de cultură românească să fie cunoscută aceluia, cari au să decidă afacerea, Vă rugăm să binevoiți a comunica aceste păreri în scris comitetului cel mult până în 15 Iulie n. a. c.

Vă atragem de altfel încă de pe acum atențiunea asupra împrejurării, că în Anuarul IV al societății pentru crearea unui fond de teatru român, ce se va distribui membrilor în zilele apropiate, se cuprinde și un studiu amănunțit despre înființarea teatrului la Români din Ungaria și Ardeal.

Din ședința comitetului societății pentru crearea unui fond de teatru român, ținută la Brașov în 12 Iunie n.

Cu totă stima:

Ioșif Vulcan, Vasilie Goldiș,
președinte. secretar.

Adunare de învățători.

De lângă Gherla, Iunie 1901.

Reuniunea învățătorilor români gr. cat. din jurul Gherlei și-a ținut adunarea generală anuală în 4 și 5 Iunie n. c. în comuna Iclodul-mare. tract. protop. al Lojardului.

Pe ziua hotărâtă atât comitetul central în frunte cu venerabilul și vrednicul său președinte Reverendiss. Domn Ioan Papiu, preposit capitular, cât și un frumos număr de membrii, a sosit cu trenul în stațiunea Iclodul-mare la orele 8 $\frac{1}{2}$ dimineața. Fiind și a doua zi de Rosalii, poporul din acea comună îmbrăcat sârbătoresc în frunte cu M. O. D. protopop tractual Sabin Coroian și preotop local Ioșif Onciu, precum și inv. Ioan Ascilean însoțit de copiii școlari, au eșit la gară spre a-ne întâmpina. La sosirea trenului un prelungit strigăt de „să trăească” a fost salut din partea celor ce ne așteptau, după care a urmat discursul de bineventare adresat prin M. On. Domn protopop tractual cătră Reverend. Domn I. Papiu, președintele acestei reuniuni, la care d-sa în numele corpului învățătoresc adunat a răspuns în cuvinte de mulțămire.

Dela gară cu toții ne-am dus la biserică, unde s'a celebrat serviciul divin, pontificând M. On. D. Sabin Coroian protopop tractual asistat de d-l preot-profesor preparandial Dionisiu Vaida, precum și de câțiva preoți din apropiere. Sub durată s-tei liturgii a cântat corul improvisat și instruit pe 2 voci al școlărilor condus de harnicul lor inv. I. Ascilean. La finea s-tei liturgii președintele adunării a ținut o predică prea frumoasă și înălțătoare de suflet, arătând scopul adunării și îndemnând poporul credincios al acelei comune la iubirea de biserică și școlă.

După acesta, conform programei, ne-am adunat cu toții într'un pavilion anume pregătit, unde după invocarea spiritului sânt cu „Impérate creșc”, cântat de corul învățătorilor prezenți, urmă deschiderea adunării prin o instructivă vorbire rostită din partea președintelui.

Constatându-se numărul membrilor prezenți, am să amintesc, că deși numărul a fost destul de frumos, totuși nu pot să nu reprob procedura celor, cari escelează din an în an prin absențare de acolo, unde multe bune pot vedea, au și învăța. De altcum pe viitor s'a statorit a proceda mai sever față de cei indiferenți, căci, așa se vede, multora li-s'a prefăcut în obiceiul rău acesta.

Conform programei, s'a cetit de secretarul reuniunii d-l Dionisiu Vaida raportul general despre activitatea reuniunii în anul expirat, prezentându-se tot-odată și rațiunile de pe an. curent. S'a procedat la alegerea a 4 comisii de câte 3 membri. 1) pentru cenzurarea rap. general și propuneri; 2) pentru reviziunea rațiunilor de pe anul trecut și statorirea bugetului pe anul viitor. 3) pentru colectarea taxelor de membrii și ofertelor benevole; 4) pentru criticarea și constatarea rezultatului esamenului.

Comitetul central al acestei Reuniuni inv. încă în anul școl. expirat a publicat concurs și a statorit un premiu de 50 corone pentru tema „Cum s'ar pute îndrepta, reforma și consolida caracterul poporului prin mijlocirea școlii?” La această temă a încurs numai un singur operat, care a fost elaborat de învățătorul Constantin Man din Strimbu, care, deși nu a corespuns tocmai pe deplin scopului, însă pentru zelul și diligența arătată, a fost premeiat cu 25 corone. Dintre disertațiunile și temele practice sosite dela subreuniuni, unele s'au premiat cu sume mai mici, altele s'au lăudat.

Înainte de începerea ședinței a doua a urmat banchetul la care pe lângă susnumiții și membrii ordinari, a luat parte simpaticul iurist din Clușii d-l Giurgiu, care cu vocea sa plăcută și sonoră ne-a delectat foarte mult.

În decursul banchetului s'au ridicat mai multe toast, anume: pentru Escelența sa d-l Episcop diecesan, pentru Reverend. domn președinte etc. — La acest loc nu pot trece cu vederea să nu amintesc mult avântul toast, care s'a ridicat din partea d-lui iurist Giurgiu, în care a arătat cu motive neresturnabile însemnătatea învățătorului ca factor principal în educațiune, mărind și înălțând pe aceia, de care lumea nu a ținut cont. Ca răspuns la acest toast, în numele învățătorilor adunați, d-l Paul Goron inv. în Sânmărghita în puține d'eralese cuvinte a dezvoltat însemnătatea cea mare, ce o au iurisconsultii întru apărarea drepturilor celor nedreptățiți.

Ședința a 2-a a constat din esamenul școlărilor și criticarea lui. Esamenul s'a început la 3 ore p. m. în prezența membrilor Reuniunii, poporului din loc și jur, precum și altor onorațorii, între cari d-l Vasilie Podoba director executiv al institutului de credit „Economul” din Clușii, d-nr. Dr. Ioan Farcaș adv. în Deși.

Învățătorul local Ioan Așcilean — după-ce un elev ține o vorbire la adresa presidiului și a celor prezenți, — porcede la esaminarea școlărilor din Religione, Limba română și maghiară, Comput etc. S'a vădut, că învățătorul local a propus toate studiile obligate și prescrise de lege cu succes. După finirea esamenului elevii

s'au trimis acasă. Comisiunea criticătoare, precum și dintre membrii făcându-și unele observări binevoitoare și obiective în ce privește persoana inv. precum și mersul esamenului din punct de vedere metodic și didactic, — constatată rezultatul esamenului de mulțămire.

Sera a urmat petrecerea cu dans în favorul noului cor, care a durat în cea mai bună ordine și veselie, petrecându-și bine toți până în dorii de zi.

În ziua următoare 5 Iunie dimineața la 7 ore s'a servit o s-tă liturghie întru amintirea și odihna sufletescă a membrilor răposați în Domnul, la finea căreia învățătorii adunați la biserică au executat cântările funebre „Cu sufețele dreptilor” etc. După aceea ne-am adunat în localitatea școlii, unde s'a deschis prin Reverendiss. Domn președinte ședința 3-a.

La această ședință deosebitele comisii prin referenții lor și-au prezentat rapoartele, după cari comitetul central, conform statutelor, implinindu-și mandatul — prin Reverendissimul Domn președinte mulțămind membrilor pentru încrederea și sprijinul moral arătat, se rōgă a-se proceda la alegerea noului comitet.

Făcându-se această, s'a reales fostul comitet în persoanele Domnilor: preposit Ioan Papiu președinte; Ilariu Boroș prof. preparandial vice-președinte; Dionisie Vaida prof. preparand. bibliotecar și controlor; Ioan Boer inv. cassar — toți cu locuința în gremiu; ér ca membrii esteri: Paul Gorun inv. în Sânmărghita, Ioan Ascilean inv. în Iclodul-mare, Ioan Bacociu inv. în Deși și Aureliu Bugnariu învățător în Mica.

Ne mai fiind alte obiecte la ordinea zilei, se decide, ca viitoarea adunare să se țină în comuna Minthiul-Gherlei cu ocaziunea esamenului de vară dela acea școlă. Cu acest conlus s'au terminat toate agendele.

Președintele prin puține cuvinte alese mulțămind membrilor pentru ostenela și interesarea față de instrucțiune și dorind membrilor până la proxima adunare multă tăria trupescă și sufletescă, închide ședința. După această s'a cântat un „Cuvine-se cu adevărat” și ne am reîntors cu toții acasă.

Corresp.

Reuniunea economică din Orăștie.

La adunare generală a „Reuniunii Economice din Orăștie” s'a ținut Lună la 3 Iunie a. c. (2 $\frac{1}{2}$ ore d. a.) în biserică gr. or. din comuna Romos. A fost de față comitetul Reuniunii, apoi cărturarii din Orăștie și comunele vecine, cum și mulțime de popor din Romos și împrejurime. În absența d-lui președinte Dr. Ioan Mihu, adunarea a fost deschisă și presidată de d-l membru al comitetului Daniil David, care în cuvântul de deschidere a arătat însemnătatea acestei reuniuni, spunând între altele că ea, „s'a dezvoltat normal și și-a făcut cursul dorit, ér de țință s'a apropiat în chip mulțămitor...” Președintele a numit apoi doi notari: pe D. Ioan Moța și C. Baicu.

D-l Moța a cetit raportul comitetului pe anul prim de gestiune. Din acest raport reiese, că la apelul făcut publicului după inactivarea Reuniunii s'au înscris: 2 membrii fondatori, à 100 cor. = 200 cor., 29 membrii pe viață à 25 cor. = 725 cor., 198 membrii ordinari, à 2 cor. = 396 cor., 36 membrii ajutatori, à 1 cor. = 36 cor. În total 265 membrii solvind taxe de 1352 corone.

Fondul înființat de institutul „Ardeleana” și merit pentru a da mijlocele de lipsă Reuniunii, în scopul de a ajuta pe plugarii și meseriașii din acel ținut, este de 5000 cor. Dela 1895 „Ardeleana” în fiecare an dotază acest fond cu câte 1000 corone.

Reuniunea a avut la dispoziție în anul 1900 în total 2617.75 cor., din care a spesat pentru trebuințele sale 2566.32 cor. mai rămânând un excedent de 61.43 cor.

Drept mijloce pentru ajungerea scopurilor sale Reuniunea: 1) a ținut prelegeri economice în diferite comune; 2) a ajutat

membrii la procurarea cu preț mai moderat de seminte și mașini agricole; 3) distribuirea de premii; 4) înființarea de așezăminte economice folositoare prin comune; 5) edarea unei foi economice.

Prelegeri economice s'au ținut 7 în 7 comune (Orăștie, Balomir, Romoșel, Șibot, Vinerea, Balșa și Turdas), vorbindu-se despre: foloșele întroducerii plantelor de nutreț artificiale în economie, despre cultura pomilor, despre îmbunătățirea soiului de vite, despre altoirea viei și stropirea ei contra peronosporei, despre însemnătatea însoțirilor economice pentru procurarea de unelte și mașini agricole și pentru valoarea mai bună a produselor economice.

S'au distribuit: 863 klgr. sēmēnță de trifoiu, 177 klgr. sēmēnță lucernă francesă, 57 klgr. sēmēnță napî de nutreț, 5 klgr. sēmēnță erbă italiană.

Pentru aceste seminte Reuniunea a încasat dela peste 100 de membrii 1162.22 cor., ér prețul lor de cumpărare a fost 1486.90 cor.; deci diferența de 323.68 a suplinit'o Reuniunea.

Premii de câte 10 cor. în aur s'au distribuit 3, anume d-lor: N. Ștefănescu (Sibișel), C. Viorel (Șibot), și I. Fleșeriu (Romos), cari au cultivat cu mare zel pomăritul. La cele 5 premii de câte 20 cor. pentru cei ce și vor aduce câte o vițea de soi curat Pinzgau, n'a fost nici un concurent.

Din raportul cassarului s'a vădut, că Reuniunea a avut disponibilă suma de 2617.75 cor. și a spesat 2566.32 cor., rămânând un excedent de 61.43 cor. Socoțele au fost aprobate și cassarului și comitetului s'a dat absolutul. S'a primit și proiectul de buget pe a. c.

Esposiția de vite proiectată s'a decis a se ține la toamnă. Comitetul va avé să defigă termenul. Institutul „Ardeleana” a votat anul trecut în scopul premierii suma de 220 cor.

În locul d-lui P. Belei, care a demisionat, a fost ales cassar d-l Valeriu Orbonaș.

D-l Moța a ținut apoi o prelegere despre însemnătatea însoțirilor, și îndemnă pe Romoșani a-se constitui în felurite tovrășii.

Comitetul a fost însărcinat cu studiarea propunerii de a-se cumpăra o mașină de treerat cu vapor, care să fie pusă la dispoziția satelor.

S'au distribuit între economii prezenți 25 ex. din publicațiunea Reuniunii „După comasare” de I. Blaga.

S'au înscris 28 membrii noi, solvind 51 cor. taxe.

Ordinea esamenelor

la școala elementară capitală română gr. or. din Brașov.

Esamenele publice se țin: Sâmbătă, Lună și Marți, în 16, 18 și 19 Iunie st. v. în sala festivă a gimnasiunului nostru, în ordinea următoare:

Sâmbătă, în 16 Iunie: dela 8—9 ore a. m. clasa I/a de băieți, învățător: R. Frațes, 9—10 cl. I/b C. Mușlea, 10—11 clasa II/a D. Marcea, 11—12 clasa II/b N. Oancea jun., 2—3 p. m. clasa III/a St. Popovici, 3—4 clasa III/b I. Vătășan, 4—4 $\frac{1}{2}$ cântări cu clasa IV/a și b N. Stoicovici, 4 $\frac{1}{2}$ —5 gimnastica cu cl. IV/a și b resp. clase, 5—6 grădinărit cu cl. IV/a și b C. Mușlea.

Lună, în 18 Iunie: dela 8—9 ore a. m. clasa IV/a de băieți, învățător: N. Stoicovici, 9—10 clasa IV/b Ios. Aron, 10—11 cl. I/a de fete, învățător I. Aron, 11—12 cl. I/b învățătoare H. Rusu 2—3 p. m. cl. II/a învățător Z. Butnar, 3—4 clasa II/b învățătoare Elef. Stinghe, 4—5 clasa III învățător I. Dariu.

Marți în 19 Iunie: dela 8—9 ore a. m. clasa IV de fete, învățător N. Băsan, 9—10 cl. V N. Oancea sen., 10—10 $\frac{1}{2}$ cântări cu clasa IV și V de fete inv. Nicol. Stoicovici, 10 $\frac{1}{2}$ —11 grădinăritul cu clasa IV și V de fete inv. N. Oancea sen.

Lucrurile de mână ale elevilor din cl. II—V sunt espuse sub decursul esamenelor în sala de esaminare, învățătoare: Elena Rusu.

Esercițiile în jocuri etc. se țin cu copiii și copilele din școala Froebeliana a bi-

sericei Sf. Nicolae, *Duminecă în 17 Iunie* st. v. dela 10—11 ore a. m. tot în sala festivă a gimnasiunii; învățătoare: M. Bogdan.

Esamenul din studii cu elevele din Internatul Reuniunii Femeilor Române din loc, se țin *Marți, în 19 Iunie* st. v. dela 3—4 ore d. a. tot în sala gimnasiunii; învățătoare: M. Bogdan.

Esamenul practic din economia casnică (menajia, croitoria, cusutul cu mașina etc.) se țin cu elevele din Intern. Reun. Fem. Rom. din loc, în localul Internatului, *Duminecă în 24 Iunie*, st. v. dela 3—5 ore p. m.; învățătoare: Carolina Teclu directoarea Internatului.

Lucrurile de mână ale acestor eleve vor fi espuse în decursul esamenului în sala de studii a Internatului.

Duminecă în 24 Iunie st. v. după serviciul divin, la care vor participa toți elevii și elevele se va încheia anul școlastic 1900—1901, cu citirea clasificărilor și împărțirea premiilor în sala o-a mare a gimnasiunii.

La esamenul acestea, precum și la festivitatea de încheiere a anului școlastic s'a invitat, cu totă stima, părinții elevilor și elevelor, binevoitorii și amicii acestor șole.

Brașov, în 29 Maiu 1901.

Direcțiunea.

Esamene la sate.

Din Sălagiu, Maiu 1901.

În 19 Maiu s'a ținut esamenul final la școala confesională gr. cat. din comuna Săuca (com. Sălagiu). Au fost prezenți: M. On. D. Demetriu Coroian, protopopul tractului T. Sărvad, On. Domn Vasiliu Mureșian preot local, inteligenți și mai toți poporenii din comună.

S'au esaminat 54 școlari și școlărițe de cătră d-l învățător local Ioan Todușiu și de cătră d-l director școl. Vasiliu Mureșian. Elevii și elevele din cele 6 clase din toate obiectele de învățământ au dat răspunsuri foarte bune. Scrierile precum și desemnurile au fost foarte corecte și frumoase, — erau de model.

S'au ținut mai multe dialoguri ca d. a. despre „Vierit“ despre „Vinars și urmările triste ale vinarsului“, predate cu succes de cătră elevii din desp. al 6-lea.

M. On. D. protopop Demetriu Coroian la sfârșitul esamenului a ținut o vorbire despre foloșele cele mari ale învățaturii, despre prețul cel mare al învățătorilor zeloși și pricepători de chemarea sfântă de a crește și lumina tinăra generația concrecută grijii lor. În sfârșit a accentuat: „Atât esamenul din anii trecuți, cât și cel din anul acesta, îi pot servi atât d-lui învățător local Ioan Todușiu, cât și superiorității școlare numai spre laudă și onoare!“

Ospetii au felicitat mult pe d-l învățător local, mulțămindu-i pentru progresul dovedit cu pruncii școlari; și s'au depărtat cu inimă liniștită și foarte mângâiați.

Un amic al școlii.

Din Chimitelnicul-de-Cămpia.

— Iunie 1901.

Onorată Redacțiune!

De 12 ani păstoreaș poporul gr. cat. din Chimitelnic. La intrarea mea în această parochia, — până atunci nu o cunoscusem — mai mare mi-a fost mirarea, când am văzut, că într-o comună ca acesta de peste 1800 suflete, curată românească, poporul trăind în general și față de credincioșii de prin alte parochii vecine, e în stare materială foarte bună, și cu toate acestea o biserică vecheă de lemn mică și incomodă, ridicată la 1670 și aproape de ruinare, aruncată pe o colină înaltă delături de comună. O școală deși nu vecheă, d'ér mai fără de părte. O casă parochială érași vecheă și plecată spre ruină, și, afară de un staul pentru rimători, nimic alt-ceva pe intravilanul parochial. Puținul capital bisericesc aproape cu totul desperat. Deși aci venitele preoțesci sunt cu mult mai bune, ca în parochia unde funcționasem 9 ani, totuși fiind, că acolo trebuie să las o biserică model, școală bună și toate superidificatele canonice nouă, comode și cu mult gust și curate, un popor ce e drept mic și miser,

dér însuflețit spre lucruri mari, — era pe aci să renunț la parochia Chimitelnicului.

După multă zolă, suferințe și necasuri, am reușit totuși, ca până în 1896 să mi-se facă unele din superidificatele canonice cele mai necesare. Și cu toate că trebuia să mă lupt cu crescerea unei familii numeroase și cu multe alte șicane, despre cari pă: a aci nu aveam nici idee, totuși grija principală mi-a fost: să-mi înduplec poporul la crearea de mijloce bănesci spre edificarea unei biserici nouă. Astfel încă în 1892 s'a pus basă la o repartitiune pe întreg poporul, de peste 3 mii florini.

Inima mi s'alta de bucuria acum, vădând, că la facerea repartitiunii n'am întâmpinat greutăți mari și că poporul e în bună stare materială, așa că în curând voi avea și o biserică demnă de marele Dumnezeu și corăspundătoare tuturor cerințelor timpului și locului.

Dér ce să vezi? Când în anul trecut, după-ce aveam atâtea concluse de ale curatoratului bisericesc și de ale adunărilor parochiale, voiam a pune în lucrare barem unele din acele concluse, — imi aflui poporul divizat. O parte nu mai e mulțămît cu repartitiunea. Altă parte se sparie de spesele ce ar costa o biserică de piatră, și cere biserică de lemn. Ér alta parte nimic mai mult, decât repararea bisericii vechi.

Causele? Sunt două: Una, că poporul din Chimitelnic de 230 ani până acum 12 ani n'a purtat nici o jertfă materială, deși despre bunăstarea lui — cu deosebire înainte de comasare — se spun chiar minuni. Afară de o năcăjită de școlă, d'ér nici aceea corăspundătoare, n'a făcut nimic. Prin urmare nu-i datat cu de acestea.

Altă cauză, care e și mai mare, ca cea dintâi: sunt machinațiunile desastroase ale unui domn I. C. din comuna vecină, Dateșiu, mare proprietar de pământ, care și în hotarul Chimitelnicului posedă peste 150 jugere. Om cu carte, ce-i drept, ba chiar cu ore câți ani de jură, d'ér fără inimă. un individ, care în viața lui n'a luat parte la nici o adunare românească; nu ține nici o sărbătoare; nu are mai mare desfătare sufletescă, decât să discrediteze pe preot înainte credincioșilor săi, și cum să-i înstrăineze pe aceștia de preotul lor.

Mai mare teren de lucrare are acest om în Chimitelnic, unde, după cum am arătat, posedă peste 150 jugere pământ și așa are multe afaceri prin comună. Pe acest nefericit popor l'a captivat de deci de ani; astfel îi este ușor a zădărnici ori-ce nisuiță nobilă a preotului.

Mă dore inima, când văd pe mulți din poporeni d'ileri, că-și vând de ierna tot timpul verei pe la curțile domnesci din jur, și mulți nici nu ies din crășme până când nu-și béu, ori jocă în cărți toți bănișorii, ér vara numai cu mămăligă rece și borș ait, mai mult flămândi, decât sătui, trebuie să facă d'ilele la domni de pământ. Ér cei cu ore-care stăricică nu se întâmplă să facă nici un t'erg, ca mulți să nu petrecă cu săptămânile întregi prin locuințele puturoase ale cășmarilor perciunați.

Când le amintesc ceva de edificarea bisericii, se simt ca opăriți. Spre lucruri mari și bune n'au ban, ér spre așa gādili găteliul cu veniul alcoolului, își dau și cel din urmă ban.

Durere și de mii de ori durere, că s'ermanul nostru popor nici cum n'a ajuns la cunoștința de sine și la maturitate deplină, ca să se alege și prețui ce e bun, frumos și salutar pentru el, și ca întru toate să urmeze adevăraților săi conducători, cari numai binele și fericirea lui o doresc.

Am scris aceste șire, ca un eflux al necazului ce mă tormenteză, când văd, că vechia biserică e aproape de ruină, ér poporul își varsă tot fructul cruntelor ostenele în pungile jidovilor astuți și d'as-cultare sfătuitoare răi, nesinceri și egoiști.

Teodor Harșianu,
paroch.

SCIRI ULTIME.

București, 12 Iunie. În cercurile oficiose se vorbesce, că o *escadră rusă va visita portul Constanta* în cursul lunii Iulie.

Haga, 21 Iunie. Fără învoirea lui Krüger conducătorii burii nu pot încheia un armistițiu pe mai mult de 8 zile. Vestea, ce a adus-o d-na Botha lui Krüger a fost îmbucurătoare, căci Krüger, i-a dis după audiență: „Dumnezeu nu nepărăsește. Vom învinge“.

— Consulul *oranjean* de aici publică scrisoarea unei femei distinse din Capland, în care se spun lucruri de necrețut despre crușimile Englesilor față de femeile și copiii burii.

Somnul Sultanului.

Sultanul Albul Hamid se culcă târziu, vré să d'ormă cât mai puțin, sfârșitul zilei îl îngrozesc, noptea îl scote din mișci. De aceea, drama „*Facă se lumina*“ se repetă în toate serile în apartamentul Pașahului. Camerele cele mai mici, coridoarele cele mai neînsemnate din palat, alele cele mai îndepărtate ale imensului parc imperial, sunt iluminate de séra până dimineța. Dacă o vedé o lampă stinsă, întréba imediat de cauza acestui eveniment și ordonă a-se face cercetare.

Noptea nu-i e frică numai din cauza întunerecului, ci și din cauza tăcerii, și voind a evita gróza ce-i pricinuesce liniștea nopții, ordonă de multe-ori orchestrei palatului să cânte la o óră foarte înaintată, séu poruncesce guardilor săi a umbra sgomotos și neincetat pe dinaintea pavilionului.

În sfârșit, după-ce s'a convins cu ochii săi, că toate sunt în regulă și după-ce a încuiat însu-și toate ușile camerelor sale, merge la culcare. Înainte de-a adormi, fratele séu de lapte Ismet-bey, primul garde-robier al Sultanului, un omuleț scurt, slab și urit, care seamănă atât de mult cu s'ăpănușul séu, îi cetesce diferite lecturi. Întrébuințéază însé și alte persoane spre a i ceti.

Cărțile sale favorite sunt, cărți cuprindând intrigi și crime. Psihologia crimelor, procesele celebre, narațiunile istorice în cari e descrisă mórtea violentă a ómenilor mari, revoluțiunii și réscóle, acestea fac plăcerea Sultanului Hamid.

Despărțit printr'un paravan de cetitorul séu, Sultanul ascultă tăcut de pe canapeaua ce-i servesc drept pat, cea mai mare parte din nopte, până-ce adórme doborit de somn.

Somnul séu e neliniștit, turburat și foarte ușor. Temperamentul séu nevropat resistă odihnei. Fórte adese-ori sare speriat, și izolarea sa 'i-e de nesuferit. Alte-ori din simpla sa nevoie de-a vorbi, chémă lângă d'ensul vr'o persoană de încredere. Alte-ori ér cuprins de-odată de neliniște, ordonă vre-unuia din consilierii săi să vie spre a discuta. Dacă e deșteptat de vre-un vis réu, chémă imediat lângă d'ensul pe vre-unul din t'ileutorii săi de visuri séu din magi — cum e celebrul Ebul-Huda, și le cere esplicarea visului, care-l turbură. Câte-odată i se aduce fără veste în timpul nopții un raport al ministrului poliției séu al vre-unui spion, căci e ordin, ca să-l deștepte în asemenea casuri.

De multe-ori se scólă de-odată din așternut și iese pe terasă cercetând cu un ochian împrejurimile și marea, munții, orizontul, ca și cum ar voi să se asigure, că totul e liniștit și că nu vin inimici înarmați să năvălesc în Ildiz al cărui imens parc e parcurs totă noptea de un batalion întreg din garda palatului.

Acésta e, în împrejurări obișnuite și în linii generale, viața lui Abdul-Hamid. Dér aceste obiceiuri, acésta regularitate relativă a vieții sale e răsturnată cu desăvîșire îndată-ce s'ar ivi vr'o veste neliniștitore séu vre-un pericol politic. Atunci încetéză și preumblările, și vizitele în harem, și muzica, și tragerea în țintă, și somnul de după amiază. De multe-ori a stat 48 de ore fără să d'ormă, fără să închidă un ochi, gântindu se la fel de fel de mijloce și chipuri spre a-se feri de inamic séu de primejdiă.

Acéste veghierî prelungite, acésta preocupare permanentă a spiritului séu, acest surmenaj moral îi provócă teribile accese nervóse. Devine atunci s'ebatec, și vai de acela, care s'ar apropia de d'ensul.

Acéste accese, pe care caută a-le potoli prin ether séu valeriană, sunt și ele fórte dese. Acum câte-va luni d'abia a petrecut o lungă periódă de asemenea accese, în urma fugei lui Damad-Mahmud-pașa, cumnatul séu de soră, fugă cunoscută și care a atras încă odată atenția Europei asupra administrației lui Hamid. Ata-curile îndreptate de Mahmud pașa prin diarele europene contra cumnatului séu imperial, scrisorile pline de adevăruri crude ce i-a adresat, sgomotul stîrmit în jurul numelui séu, au adus de multe-ori pe Sultan în așa accese, că nici un remediu calmant nu-l puté potoli. Se păzescé însé grozav, ca nu cum-va vestea acestor accese să pătrundă în popor. Tot asemenea face și pentru cea mai mică b'ólă de care ar suferi. Nu vré să vorbescă de așa ceva, și de când s'a urcat pe tron, nu s'a auțit nici odată că ar fi bolnav formal, ba nici măcar indispus.

Nimeni nu va fi surprins, în urma celor ce am povestit, că după o domniă de 25 ani, Abdul-Hamid, cu toate îngrijirile pentru conservare, a îmbétrănit prematur. Are în corp o slăbiciune grozavă și se ține numai prin puterea voinței și prin nervi. Corpul séu chinuit de atâtea griji, e ca un schelet. După-ce prin mii de mijloce a încercat în zadar să se ingrașe puțin, și-a luat acum nădejdea dela așa ceva și caută cel puțin cu ori-ce chip să nu i-se agraveze slăbiciunea.

O horă veche.

I.

Vine ordia turcescă
Ér în téra românească!
Vine téra cea spurcată
Ér la prađi, cum e dedată.
Vine Turcul fără lege,
Tot ce-i buu din ea culege.
Fete mari, neveste 'n flóre,
De plänge și sfântul sóre,
E! le strînge fără milă
Și le duce așa în silă
În a Turcului robia,
Pe veci róbe lui sé-i fiă
Au strins multe, că erau:
Fruntea țării alegeau.
Și plecat'au în d'iori
Cu acest scump mánunchiú de flóri.
Precum gándul îi ducea,
Ce fáceau, nu le pása.
De-ar fi plánsul óat de mare,
La Turc el n'avea cređare.
Au ajuns la Dunare:
Și ea mergea turbure.
B'ierii nu se grăbesc,
Stau la ț'erm și poposescu;
D'ómne, cât se bucurau
De prada ce mi-o duceau!

II.

Vine sfântul Dumnezeu
Ș'ajută unde-i mai greu.
Una dintre româncuțe,
Dintre cele mai drăguțe,
Mai drăguțe, mai cumințe,
D'ice nisce vorbe sfinte:
„N'auđiți, scumpe surori
„Pline 'n lacrămi, pline 'n dor.
„Strigătul și plánsetul
„Și de inimă strénsetul
„A celor ce i-am lásat
„În durere și 'n ófat?
„Bun e sfântul Dumnezeu,
„Ne-o scápa și de est réu.
„A da cinstia pe rușine
„Nici odată nu e bine.
„Noi cu toate un gând s'avem,
„Cum s'ar puté să scápăm,
„Éră cănela dușman
„Sé n'ajungă al séu plan.
„Suntem încă pe pământ,
„Care noué nie sfânt;
„Ori în el tóte murim,
„Ori în valuri sé perim!
„Hai cu tóte la Sultan,
„Că eu am croit un plan!“
Se prefac, că sunt voióse
Și pornesc neíndoióse:
— „Am venit, mare Sultane,
„Te rugăm de ascultare:
„Înainte de-a pleca
„Dă-ne voie a s'aruta
„Acést dulce, scump pământ,
„Care pentru noi e sfânt,
„Ba s'o horă sé jucăm
„Și greul sé-l mai uităm.
„Dumnezeul nostru mare
„Cere-acésta închinare,
„Ér hora ne mai alină
„Inima de doruri plină!“

Dér Sultanul îngâmfat
Ast-fel lor li-a cuvântat:
„Cine-i Dumneșul vostru?
„Căci Allah se chiamă-al nostru.
„Dacă vostru atâta scie:
„Bine-bine, hai să fiă!
„Dără pentru mine i sfânt
„Ori-ce loc de pe pământ,
„Pe care eu l'am călcat
„Prin lume cât am umblat
„C-re diceți, că e-al vostru
„Nu e drept, că este-al nostru
„Ce scîți voi, nisce femei?
„Voi sunteți nisce scânteii:
„Ce v'aprindeți, și vă stingeți,
„Rideți iute ș'apoi plângeți;
„Hai, sictir ghiaurcelor,
„Sunteți rōbe Turcilor!
— „Cu aceste vorbe tōte
„Mu țămim de bunătate!
Au zîmbit și au plecat,
Unde gândul le-a îndreptat...

III.

Sultanul cu ôstea lui
Se dă pradă chefului.
Românșule de-o parte
Inte și croesc a lor sōrte.
Ele de mână se prind
Și o horă mare întind
Chiar în țermul Dunării,
Unde-i pōrta 'nvingerii.
Ele jōcă, chiesc,
Și Turcii benchetuesc.
Pe când hora se 'nvērtea,
La țerm, care ajungea
Din horă se desprindea,
Sfântă cruce își făcea,
Umilit ingenunchia,
Pământul îl sāruta
Și în valuri s'arunca.
Mereu hora se 'nvērtesce,
Dér într'una se micesce.
Er Sultanul mult mirat
In urmă s'a deșteptat
Ș'a vĕdūt româncele,
Cum le duc valuriile.
Cea din urmă dintre val
Astfel strigă cātră mal:
„Am arđit din bătrâni:
„Nu-ți da inima la câni!
„Dumneșul nostru i mare
„Și Allah putere u'are.
„Rēmăi țēră sārētōsă,
„Voi nu plâng-ți, cei de acasă,
„Că nu mergem în seraiū,
„Ci-am plecat tōte la raiū!“

Sōrele în noi s'ascunde,
Er ele sē pierd prin unde.

Brașov, 12 Iunie n. 1901.

I. Dariu.

De ce are șōrecele ochii gogonați?

(Din popor.)

Ci-că un șōrece ar fi stat odată sub
o tufă cu ghindă. Așa, stānd el sub tufă,
se întēplă să cadă o ghindă și-l lovī
în cap. Tăști! bietul șōrece, tulindu-o la fugă.
Fugia șōrecele de-i scāpāra picidōrele, când
în cale se întēlnesc cu nisce ouē. Ce-i,
cumetre șōrece, îl întrebāră ele?

Vin Turci
Cu măciuci,
Și-mi dau în cap,
Peste cap,
Curge sânge roșior
Ca pusederea de fuior!

— Mergem și noi cu tine, dīs'au ouēle.
— Aideți rēspunsu-le-a șōrecele. Merg cu toții
ce merg.

Cale lungă
Sē le ajungă,

Și fugeau de scāpāra pāmēntul; dēr
șōrecele mōrte-și făcea de fugă, când hop
că sē întēlnesc cu o pisică. Ce-i, cumetre
șōrece, îl întrebă pisica?—Ce sē fiă, cume-
triță dragă?

Vin Turci
Cu măciuci,
Și-mi dau în cap
Peste cap,
Curge sânge roșior
Ca pusederea de fuior!

Merg și eu? Aide! Merg ei ce merg
și fugeau de rupeau pāmēntul, dēr tot șō-
recele înainte și măța după el și ouēle cât
colea. Se întēlnesc în drumu-le cu un rac.

— Ce-i cumetre șōrece? Ce sē fiă
dragă răcușor:

Vin Turci
Cu măciuci,
Și-mi dau în cap
Peste cap,

Curge sânge roșior
Ca pusederea de fuior!

— Merg și eu? Aide! — decă vrēi.
Mai fug ei nițel, când étă că se în-
tēlnesc cu o gāscă.
— Ce-i, cumetre șōrece? Ce sē fiă,
gāscă gāgăitā.

Tiugă tutuiānă
Care cânti
Nōptea pe poianā!
— Vin Turci
Cu măciuci,
Și-mi dau în cap
Peste cap,
Curge sânge roșior
Ca pusederea de fuior!

— Merg și eu sē vĕțiu de urit? Aide,
dēr mai repede, că ne omōrā Turcii!

Gāscă o ia la fugă, mai în sbor, mai
pe jos și fug cu toții nu glumă, până dau
de un bordeiū. Dau busna înāuntru și de
frica Turcilor caută fiă-care sē se ascundă
în câte un colțșor.

Așa racul sē vĕră într'un hārdău cu
apă; pisica fuge sub pat, gāscă sbōră pe
sobă și ouēle sar în foc. Șōrecele rēmāne
pe urmă, și dā din colț în colț, că n'are
unde sē se bage.

Unde sē fugă el, unde sē se pitēscă?
Se duce la hārdăul cu apă, îl apucă
racul de nas; se duce sē s'ascundă sub pat,
il sgarie pisica. Se suie pe sobă, gāscanul
il ciocnesce; fuge sē s'ascundă la vatra
focului, ouēle plesnesc, il stropesc și-i go-
gonéză ochii.

Și de-atunci bietul șōrece e cu ochii
gogonați!

(„Alb.“)

Christea N. Tapu.

Fachirii.

Așa dīsii cerșitori religioși, séu Fa-
chirii, rētācesc pe tōte cārările și se în-
tēlnesc la ori-ce pas, atāt în Africa, cât și
în Asia. Djorghis și Aissuas, sunt secte,
parte de religiunea mahomedană, parte
Budhiști. Viața lor pare un blāstem pe pāmēnt
și trāesc învĕluiți într'un mister și
într'un chin vecinic, căci așa este lāsāt de
Dumneșul lor.

Un fel de figură ovală, acoperită cu
piele galbenă-negră, fruntea drēptă, orbite
marī, ochii micī, sticloși, nasul turtit, fāl-
cile eșite, gura largă brāzdată de buze
marī, late, dinți ascuțiți, pērul negru des
și creț. Un corp slab, ce d'abea sē tirēsc.

Sectele acestea trāesc pe marginele
rūrilor, séu în păduri, într'un fel de bordei,
unde sōrele cu greu pētrunde, se ascund în
scorburi făcute în arbori, séu prin crepăturī
de munți, și acolo se obișnuesc a mânca
pușin, apoi rar, până ajung a nu mânca
dile, sēptēmāni, luni întregi.

În timpul acestui post, din când în
când și apoi mai des, se silesc a opri res-
pirația fixānd în același timp un punct séu
un obiect, până-ce perd cu desāvērșire sim-
țirea și apoi cad într'o letargie, și așa sunt
lāsăți luni, ani întregi, pentru-că: fana-
tismul lor ajunge a crede, că în timpul în
care viața din lumea asta vremelnică dis-
pare, sufletul se purifică și spiritul înviază
în fericele în lumea cerurilor, unde câștigă
ertarea păcatelor și bin-cuvēntarea.

În Egipt, Fachirii sunt și mai fa-
naticī:

La 9 Iulie st. n. (7 Rabia-el-Aual)
este aniversarea născerei Profetului, așa
dīsă sērbătōre Maled. În acea dī, după
apusul sōrelui, se fac procesiuni dela pa-
latul Abdin, locuința Kedicului, la Moschee
în cartierul Matarieh, la o depārtare de o
jumētate de oră, unul de altul.

Kedicul îmbrăcat în alb călăresce pe
un cal alb și însoțesc Carul Idolului; —
un fel de car simbolic, pe care este aședat
Boul Apis, boul sacru, pe care vechii egip-
tenī îl considerau ca espresiunea cea mai
completă a divinității sub forma animală.

Procesiunea întră în grādina Galiubieh,
unde se află bătrānul, séu mai bine legen-
darul Sycomor cunoscut sub numele de
„Arborele Virginiei“, și obeliscul Heliopolis;
aci la intrare, credincioșii acestei secte de
Fachiri se asviră sub rōtele Carului, sub
carī mor sdrobiți, avēnd credința că astfel

își expiază păcatele și câștigă sfînțenia su-
fletului în viața d'apoi.

Fanatismul isolat, este și mai curios:
Djorghis, pentru a câștiga împērăția ce-
rului, au curagiul a-și arde singuri mănile,
unii își taie câte un picior, orī câte o mână;
alții pentru a expia vr'un păcat al allora se
chinuesc ținēnd îngropat în pāmēnt parte
din corp.

Am vĕdūt în Tunis, unul care era de
trei luni îngropat până la brēu în fața
Moscheei din cartierul La Goulette. În
jurul lui erau risipite monede diferite din
partea credincioșilor, ca milă pentru chinu-
rile, ce le îndura acel nenorocit în expi-
area păcatelor altuia.

Fachirii sunt celibatari; ei după ce
mor, nu sunt îngropați. Cadavrul este legat
pe spinarea unui burico, adecă o specie de
asin, și e dus la apas de sōre de cātră un
marabu, a țecă preot, însoțit de mai mulți
fachiri, la marginea unui riu. Acolo se face
un rug între nisce petrii sdrobite, se aședă
cadavrul în aceea scobitură și se dă foc
lemnelor dedesupt. Cenușa se adună apoi
din piatră de cātră marabu și se asviră în
riu, ducēndu-se din val pe val spre infinit,
în împērăția cerurilor, unde după credința
lor, retrāesc o viață mai fericită. În timpul
acestei solemnități, asistenții jōcă un dans
macabru în jurul rugului, bātēnd din tipsii
și scotēnd nisce urlete, ce înspāimāntă pe
ori-ce european ce are curiositatea sē pri-
vēscă și sē asculte. (Din memoriile unui
român călător în Africa.)

MULTE ȘI DE TOTE.

Cum se scumpesc viața.

Astăzi ne plāngem, că tōte lucrurile
se scumpesc, mai ales cele de neapărātă
trebuiță. Și cu drept cuvēnt. Pe la ince-
putul veacului acestuia, în România prețu-
rile erau așa de mici, încāt nu-ți vine sē
cređi. Pe vremea Nemților cu cōdă (se nu-
meau așa, fiind-că soldații își împleteau pēr-
ul în codi ca fetele), ocaua de pāne era
o pară, ocaua de jimbă două parale, ocaua
de brānză 7 parale, ocaua de carne de
vacă 2 parale, ér carnea de miel 4 parale.
Un car de lemne costa 3—7 lei vechi. O
vacă se vindea până la 10 lei; o pāreche
boi bunī costa 25—30 lei. Un cal 20—25,
oia 2 lei și jumētate, un berbec 3 lei, o
gāscă dela 6—8 parale, un curcan 10 pa-
rale, o gāină 4 parale și tot patru parale
o pereche de pui. Într'un hrisov dela in-
ceputul vĕcului aflăm, că un țeran din ju-
dețul Dāmbovița, a dat un munte pentru
un cal, ca sē aibă cu ce merge ca hagiū
la Ierusalim. Un munte, o moșă înrēgă,
pentru un cal, care costa pe atunci 25 lei.

La vomă.

Venea un țeran cu un car plin de
saci. Căii îi erau slabi și obosiți de drum.
La barieră ē oprit.

— Ce ai în saci?
Țeranu se plēcă la urechiă.
— N'am înțeles. Spune mai tare, bre.
Țeranul spune a doua oră vorba, dēr func-
ționarul tot nu o înțeleg.

— Am ovēs, domnule dīsē țeranul a
treia oră, dēr fōrte încet.

— Ei, și apoi? De ce nu vorbesc
mai tare?

— Ca sē nu m'audă căii!

Dama modernă

își lasă copilul în brațele doicei, ér
ea ține în brațe câni. Dama modernă își
maltratēză bărbatul, slugile și pianul; în-
jură și cântă de se sparie vecinătatea. Dama
modernă sē duce la biserică numai când
are pālăria nouă; la prietine se duce nu-
mai ca sē-și dea vĕnt poței de clevetire.
Dama modernă dōrme până la amiazi;
ea n'are ideie, ce ē degetarul, și nu pōte
deosebi un ac de cusut de o furcă. Dama
modernă ar da mult sē scie în ce țēră
cresce sarea din pāmēnt și cum sug puii
de pasēre lapte dela mamele lor. Dama
modernă mănāncă pe ascuns ouă și șuncă,
ér la masă între ôșpeți ia numai două lin-

guri de supă, ca sē se arate delicată, ér
când o întrebī cum se numesc cel mai
mic copil al ei, își rēspunde: „Nu sciu, dom-
nule, întrebăți vĕ rog pe doica. („Gaz. Nouă“)

Obiceul cucului de unde vine?

Se scie, că femeiușca cucului își pune
ouēle în cuiburile altor pasēri, neclocin-
du-le ea singură. Pricina ar fi, după unii,
că ea ouă rar și de aceea nu și-ar putē
cloci ouēle. Nu e așa că gāinile încep a
cloci, după-ce fac vre-o 12 ouă și apoi le
clocesc; de ce n'ar face tot așa cuca cu
douē trei ouă? Ori-cum, însē s'a vĕdūt
că mai sunt pasēri, carī se țin de turme
de vite, hrānindu-se cu tāmni, strechinī,
larve de tāmni aședate în pielea vitelor
etc. carī au același obicei ca și cucul.
Așa sunt multe feluri de pasēri din Ame-
rica de Nord, din genul Molothrus, și de
acestea se scie că se țineau de turme de
vite albe și de herghelii de cai. Acum nu
mai sunt asemenea turme, dēr pasērile din
genul Molothrus tot își pun ouēle în cui-
burī străine; numai unele din ele clocesc.
Firesce, că nu putea sē-și facă cuib acele
pasēri carī se hrānesc dela turme, de ôre
ce trebuie sē se țină de dēnsele.

Cucul are o mulțime de semne, carī
ne dovedesc, că era și el cumva o pasēre
ce se țin de turme de bisoni, etc. Așa
sunt picidōrele agățātōre, de și nu se aca-
țāră, pliscul fōrte bine făcut pentru a
prinde insectele din pērul vitelor, séu chiar
din bōbele din piele. Tot din aceste ca-
ractere e și cântecul lui, care era menit de
a vesti vitele de apropierea dușmanilor,
căci sēmānă cu cântecul păzitorilor de cro-
codili (o pasēre), etc.

Asta e ideia lui Lenecek, care a arā-
tat-o la congresul naturalistilor la Brünn.

Pasēri și ouă.

Nu e destul sē crescī pasēri în curte,
dēr trebuie organizātă desfacerea lor mai
intāi în țēră și, la nevoie, în străinătate.
După o statistică din 1900, în Danemarca
pasērile au sporit cu 49 la sută. În 1893
erau 5.855.999 degāini — în 1898 au ajuns
la 8.748.428; rațe erau 723.708, au ajuns
la 803.277; curci erau 40.512 au ajuns la
52.162.

Din Rusia, prin Odessa, se espōrtă în
Francia o mulțime de pasēri. Așa în 1897
s'au espōrtat 647.500 de capete în valōre
de 872.100 de lei.

De vre-o cinci ani se espōrtă ouē
din Egipt: în 1899 s'au espōrtat 30.000
de lăđi cu câte 1.440 de ouē fie-care, ér în
1900 50.000 de lăđi, dela Dec. până în Mart.
Oue sunt mai ales din Egiptul de sus și
de mijloc; mai căutate sunt cele din Faium.
Jumētate de espōrt se trimite la Liverpool
și ajunge în 12 dīle. Multe se trimit în
Francia, ba chiar și în Austria. Prețurile
cu carī se desfac ajung până la 98 de lei
miia, de obicei însē sunt de 49 de lei.

Decă sē organizēză comerțul cu pro-
dusele gospodāriei, trēba merge; decă aș-
tepti sē te rōge alții, firesce că nu.

Calendarul sēptēmānei.

IUNIE (1901) are 30 dīle. CIREȘAR.

Dīlele	Cālend. Iul. v.	Cālend. Greg.
Dum.	10 P. m. Timoteiu	23 Edeltud.
Luni.	11 S. ap. Vartolom.	24 † Ioan Botez.
Marti.	12 C. p. Onofrie și P.	25 Prosper.
Merc.	13 Mart. Acuilina	26 Ieremia
Joi	14 P. of. Eliseu	27 Ladislau
Vneri	15 Sf. Prof. Amos.	28 Leo papa
Sām.	16 S. Tihonu	19 Petru și Pavl

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Iunie n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	117.90
Renta de corōne ung. 4%	92.96
Impr. cail. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.76
Impr. cail. fer. ung. în argint. 4 1/2%	100.60
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	118.50
Bonuri rurale ungare 4%	92.-
Bonuri rurale croate-slavone	93.80
Impr. ung. cu premii	174.-
Lesuri pentru reg. Tisei și Seghedin	145.-
Renta de argint austr.	98.2

Renta de hârtie austr.	98.15
Renta de aur austr.	117.95
Losuri din 1860.	140.—
Acții de-ale Băncii austro-ungară.	16.70
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	667.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	662.75
Napoleonori.	19.04
Mărci imperiale germane	117.45
London vista.	239.70
Paris vista	95.05
Rente de corone austr. 4%	95.40
Note italiene	90.85

Cursul pieței Brașov.

Din 22 Iunie, 1901.

Bancnota rom. Cump.	18.80	Vënd.	18.80
Argint român. Cump.	18.40	Vënd.	18.44
Napoleon'ori. Cump.	19.—	Vënd.	19.04
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	—
Soris. fonc. Albina 5%	200.—	Vënd.	202.—

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 21 Iunie 1901.

Măsura său greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	12	20
"	Grâu mijlociu	11	80
"	Grâu mai slab	11	60
"	Grâu amestecat	9	80
"	Săcară frumoasă.	8	20
"	Săcară mijlocie.	7	—
"	Orz frumos	7	60
"	Orz mijlociu.	7	40
"	Ovės frumos.	6	40
"	Ovės mijlociu	6	—
"	Cucuruz	8	—
"	Mălaiu (meiū)	8	40
"	Mazăre.	16	40
"	Lințe	21	40
"	Fasole	10	50
"	Sămēntă de in.	26	—
"	Sămēntă de cânepă	8	50
"	Cartofi.	2	—
"	Măzărice.	—	—
1 kilă	Carne de vită	—	96
"	Carne de porc	—	88
"	Carne de berbec.	—	76
" kil.	Său de vită prospēt.	40	—
100 "	Său de vită topit.	76	—

Tērgul de rīmători din Steinbruch.

Starea rīmătorilor a fost la 18 Iunie n. de 53,921 capete, la 19 Iunie n. au intrat 434 capete și au eșit 660 capete, rămānēnd la 20 Iunie n. un număr de 53,695 capete.

Se notēzā marfa unгурēscā: veche grea dela 76—78 fil. tinērā grea dela 82—84 fil., de mijloc dela 83—85 fil., ușōrā dela 84—86 fil. — Sērbēscā: grea 80—82 fil., de mijloc 78—80 fil., ușōrā 80—82 fil. kilogramul.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Doctorul

ALESANDRU de VAIDA-VOEVOD
specialist pentru bōle interne
CARLSBAD,
Alte Wiese, „Drei Staffeln.“

Dr. Sterie N. Ciurcu

X. Pelikangasse. — Nr. 10. Viena.
Consultațiuni
cu celebritățile medicale și cu specialiști dela
facultatea de medicină din Viena.

D-rul Romulus L. Crăciun

Karlsbad, Alte Wiese „Strauss“.
Consultațiuni dela 1 Mai — 15 Octomvrie.

Abonamente

la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai
îndelungat său lunare.

AVIS!

Subscrisul am absolvat 7 cl. gimn., vorbesc limba maghiară, înțeleg și cea germānă, doresc a afla condiție în cancelaria unui avocat unde pot face forțe bun serviciu.

Blasiu Codrean

Kishalmagy,
Arad m. u. p. Nagyhalmagy.

De închiriat.

In casele ce se edifică din Str. Caterinei nr. 18, sunt de închiriat cu începere dela 29 Septembrie 1901, 4locuințe mari în etaj și parter și două mici. Cele mari constă din 3, 4 și 5 odăi, cu tōte apendicele lor, eventual și grajd pentru cai. Cele mici din câte 2 odăi și bucătărie.

Amatoriū a se adresa la Dōmna proprietara caselor **Maria Dr. Ceusan** tot a colo. 1—10.(187)

De Vēndare și de Inchiariat.

Casala din suburbiul Scheiu Căcova de sus nr. 8, constātătoare din 8 odăi de locuit, 3 cuine, 2 pivnițe, șopari de lemne, cotete de 5 porci, tōte construite la 1892, cu două grădinite de flori și legume, se vënd din mână liberă cu prețul de 9000 corone.

Er' în casele din Strada Caterinei (Furcōe) nr. 23, sunt de închiriat 2 cuartire familiare dela 16 (29) Septembrie a. c. cu prețuri convenabile.

Asemenea se afiā mai multe cuartire și odăi mobilate pe sezonul de vară.

Doitoriū a se adresa la proprietarul caselor

D. Jarca.

Credite de bani

Pe imobile, case, moșii și pe locuri de întabulare al 2-lea și 3-lea, precum și convertiri și ori-ce transacție financiară. Iugrijesce fără spese anteriore.

Cancelaria de comunicare cu Banci

Dénes Lipot Budapest
Teréz körút 18.

Mijlocitori eschi, i. Retour porto se cere.
3—3.(176)

500 fl. plătesc celui ce va durere de dinți, ori îi va mirosi gura, după ce va folosi

apa de dinți

a lui Bartilla, o sticlă 70 bani. (Pentru pachetare 20 filler deosebit)

Erezii A. Bartilla (E. Winkler)
VIENA, 19/1., Sommergasse 1.

Să se cēră pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțari de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se pōte cāpēta, triunt 7 sticle cu 5 cor. 20 fil. france; 16 sticle cu 9 cor. franco.

Se capētă în BRĂȘOV la farmacia D-lui Victor Roth și la farmacia Ingerul păzitor, Tērgu grāului Nr. 7.

Maculatură

se afiā de vēndare la

Admin. „Gaz. Trans.“

Un tiner jurist caută aplicare în vre-o cancelarie advocațională.

5—10.(184)

Casă de vēndare.

Casa cu complex mare din Strada Țintașilor Nr. 80 este de vēndare din mână liberă. Informații se dau în Prāvălia din Strada Hirscher Nr. 22.

2—3 (185).

BANCA generală de asigurare mutuală „TRANSYLVANIA“

Fondată la anul 1868 în Sibiu. Fondată la anul 1868

Asigură în condițiunile cele mai avantajoase:

a) contra daunelor de incendii și exploziune, edificii de locuințe și de economie, magazine de mărfuri, mobile, îmbrăcăminte, rufe, carē și vite de tot soiul, produse de câmp și de recoltă.

Asigurare favorabilă în paușal în condiții avantajoase,

mai departe: biserici, mănăstiri, edificii parohiale și edificii domeniiale, stabilimente de fabrici, mori etc.

b) Pe viața omului în combinațiuni deosebit de favorabile, prin cari capitalele asigurate se pot folosi atât pentru asigurarea viitorului familiei (cas de mōrte) cât și în cazul ajungerii unei etăți fixate a asiguratului. — Asemenea se pot încheia asigurări de zestre pentru copii, precum și rente viagere.

c) Asigurări de spese de înmormântare în 3 modalități diferite, pentru sume dela 50—400 corone, fără cercetare medicală. In cas de mōrte sumele asigurate se solvesc imediat.

— Prospecte și formulare de oferte se dau gratuit. —

Informațiuni se dau și oferte se primesc la

Agentura principală a băncii de asigurare

„TRANSYLVANIA“

în Brașov, Strada Mihael Weiss nr. 24.

Agent principal: Heinrich Hermann. 11—50.(100)

APELE cele mai feruginifere BAILE cele mai

renumite de nāmoli ale idroterapia cea mai rațională în Ostul Europei la confluența Dornei și Bistriței, într-o vale plăcută a Carpaților Bucovineni, încunjurată de păduri conifere, în pitorescul treiunghiū între Ardeal, România și Bucovina

„DORNA“ în Bucovina,

la gara „Valea Putnei“, deocamdată, ultima stație a căii ferate secundare Hatna — Cămpulung — Dorna (2 ore depărtare dela Dorna) se afiā birje a sosirea fie-cărui tren.

Durata sezonului dela 1 Iunie — 30 Sept. st. n.

In monumentalul stabiliment de băi se aplică sistemele cele mai moderne. Serviciul idroterapie se afiā în mâinile unui personal bine scollit din clinica prof. Winternitz.

Cure dietetice: de zēr și de lapte.

PALATUL de CURĂ (Curhaus) cuprinde un Restaurant ou salōne elegante de mănecare, o Cafenea și salōne de lectură, musică, biliard și pentru divers- jocuri.

Afară de numărōse locuințe și Oteluri private, mai stau la dispoziția publicului și două oteluri cu 71 camere și apartamente, confortabile, pentru prețuri moderate, cari aparțin stabilimentului de cură.

Apuducte din izvōrele Munților.

Canalisație. Lumină electrică în efectuare.

Succese splendide între altele: la bōle de inimă, după sistemul dela Naueheim, cu băi acid-carbonice și la arteriosclerosă cu băi de nāmoli.

Informațiuni și prospecte se dau la dorință gratis și franco de cătră Administrația c. r. a stabilimentului de cură.

La comande se rezervă camere in otelurile de cură și se pot procura și birje la gara din Valea-Putnei.

La intr-bări de specialiitate medicală, răspunde medicul stabilimentului de băi cons. imp. Dr. Artur Löbel.

Șese medici sunt în loc, cari vorbesc romānesce.

Apele alcaline din sursa „Ludwig quelle“ aprobate ca beutură dietetică și bună de amestecat cu vin și sirop, aplicate și la diverse afecțiuni catarale, se pot comanda la Administrația c. r. a stabilimentului de cură.

In lunile Iunie și Septemvrie prețurile reduse pentru băi și odăi.

Administrația c. r. a stabilimentului de cură.

6—10 (163)

